

KOMMUNIKAATIO-OHJAUS KÄYTÄNNÖSSÄ

Tässä esitteessä kerrotaan mitä kommunikaatio-ohjaus on, kenelle se on tarkoitettu, miksi sitä järjestetään ja miten sitä haetaan. Esite on suunnattu kommunikaatio-ohjausta tarvitseville, heidän läheisilleen, puheterapeuteille, päätöksiä tekeville sosiaalityöntekijöille, sekä kommunikaatio-ohjaajille.

Kommunikaatio-ohjauksessa mukana olevat tahot

Lääkäri

- tekee tutkimuksen perusteella kuntoutussuunnitelman
- kirjoittaa lähetteen puheterapeutille tai erikoislääkärille

Puheterapeutti

- tekee suosituksen menetelmän tarpeesta
- valitsee menetelmän (esimerkiksi tukiviittomat tai kuvat)
- muokkaa menetelmän asiakkaan tarpeiden mukaan
- voi auttaa kommunikaatio-ohjaajan etsinnässä
- ohjaa kommunikaatio-ohjaajaa

Sosiaalitoimen vammaispalvelutyöntekijä

- vastaanottaa ja käsittelee hakemuksen
- tekee päätöksen
- voi auttaa kommunikaatio-ohjaajan etsinnässä
- tekee sopimuksen kommunikaatio-ohjauksesta kunnan ja kommunikaatio-ohjaajan välillä

Kommunikaatio-ohjaaja

- ohjaa asiakasta ja hänen lähiympäristöä menetelmän käytössä ja käyttöönotossa
- voi tehdä pienimuotoista kommunikaatiomenetelmän päivittämistä
- tekee sopimuksen kommunikaatio-ohjauksesta kunnan kanssa

Asiakas ja lähiympäristö

- tekee hakemuksen kunnan sosiaalitoimeen
- ottaa yhteyttä kommunikaatio-ohjaajaan
- sopii kommunikaatio-ohjaajan kanssa käytännön toteutuksesta

Kenelle

Kommunikaatio-ohjaus on tarkoitettu puhevammaiselle henkilölle ja hänen lähi-ihmisille. Kommunikaatio-ohjausta tehdään sekä lapsille että aikuisille. Se on tarkoitettu henkilöille, joilla on vaikeuksia tuottaa ja/tai ymmärtää puhetta. Taustalla voi olla esimerkiksi viivästynyt kielenkehitys, kielenkehityksen häiriö, afasia, CP-vamma tai kehitysvamma.

Mitä

Kommunikaatio-ohjauksen tarkoituksena on edistää puhevammaisen henkilön ja ympäristön välistä keskustelua ja poistaa mahdollisia keskustelua haittaavia esteitä. Sen avulla luodaan ympäristö, jossa puhevammaisen henkilö voi tasavertaisesti osallistua yhteisönsä kommunikaatiotilanteisiin. ([Laki vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista, 3.4.1987/380](#))

Kommunikaatio-ohjauksessa voidaan käyttää muun muassa

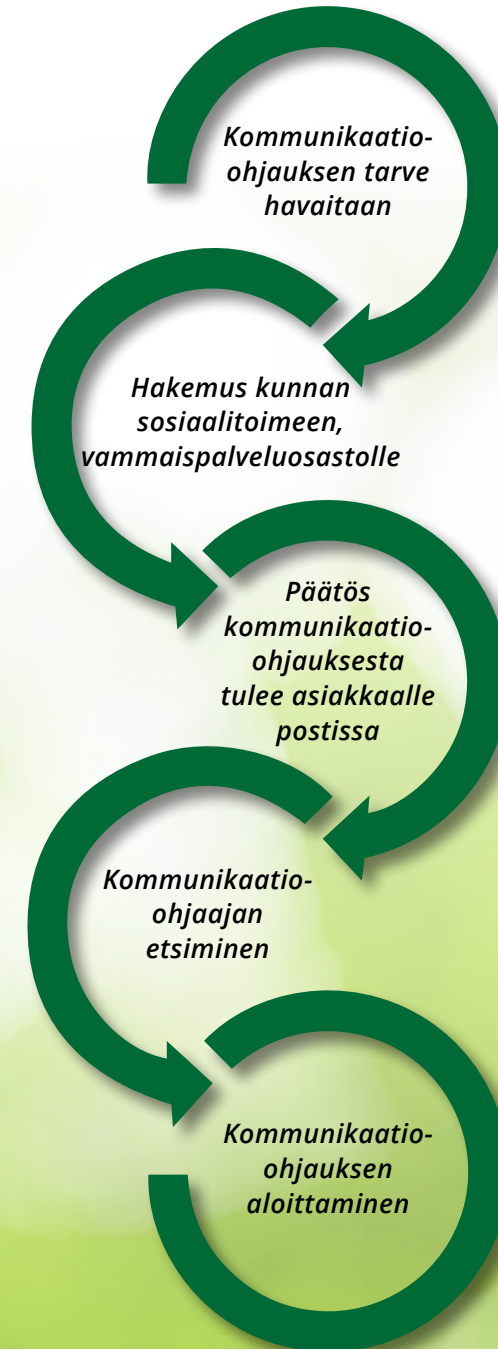
- tukiviittomia
- kommunikaatiokansiota (esimerkiksi kuvakansio)
- teknisiä apuvälineitä (esimerkiksi GoTalk ja Quick Talker)
- erilaisia ohjelmistoja (esimerkiksi Taike ja Grid2)

Kommunikaatio-ohjaus on harkinnanvarainen terveydenhuollon kuntoutusta täydentävä palvelu. Järjestämisvastuussa on asiakkaan kotikunta. Kommunikaatio-ohjaus on määrärahasidonnainen palvelu.

Miten

Hakemuksen tekee asiakas tai hänen lähi-ihminen, esimerkiksi perhe. Hakemuksessa täytyy olla liitteenä puheterapeutin tai lääkärin suositus kommunikaatio-ohjauksen tarpeesta. Hakemus lähetetään kunnan sosiaalitoimeen vammaispalveluosastolle. Päätös tulee asiakkaalle postissa viimeistään kolmen kuukauden kuluttua.

Kommunikaatio-ohjauksen vaiheet

Ohjaus

Kommunikaatio-ohjaaja ohjaa asiakasta ja hänen lähi-ihmisiään menetelmän käytössä. Ohjaus voi tapahtua asiakkaan kotona tai muussa toimintaympäristössä, esimerkiksi päiväkodissa, koulussa tai työpaikalla. Kommunikaatio-ohjaaja tekee yhteistyötä palvelua suositelleen ja myöntäneen tahon kanssa.

Kommunikaatio-ohjausta tekevät puhevammaisten tulkit, viittomakielen tulkit, viittomakielen opettajat ja puheterapeutit.

Menetelmän käyttö arjessa

Kommunikaatio-ohjaaja opastaa menetelmän käytössä asiakkaan arkeen liittyvissä tilanteissa. Tärkeää on luoda erilaisia arkeen liittyviä tilanteita, joissa asiakas ja ympäristö käyttävät kommunikaatiomenetelmää. Kun ympäristö käyttää menetelmää, myös asiakas alkaa käyttämään sitä ja kykenee osallistumaan yhteiseen keskusteluun ja toimintaan.

Kommunikaatio-ohjauksen tavoitteena on saada ympäristö ja asiakas käyttämään menetelmää itsenäisesti arjessaan.

Kommunikointipalvelut Kuuluville Oy

Tekijät:

Inga-Katariina Lampinen
Suvi Sallinen